

vakt. Hvorfor lod man det ikke gaa videre — det kunde have været i fortrolige Møder, i private Samtaler —, saaledes at vi andre kunde have faaet nogen Del i denne Mistanke, vi andre, der ikke kunde vide noget derom?

Den højtærede Stats- og Finansminister sagde, at det var meget rigtigt, hvad jeg havde sagt. Det var meget rigtigt, at han i Efteraaret 1920 førte Forhandlinger med Vekselerer Schiøler om Muligheden af et indenlandsk Statslaan. Det var efter min Mening Hovedsagen i Finansministerens Tale, alt det andet havde langt mindre Betydning. Finansministeren erkendte Rigtigheden af, hvad jeg havde sagt paa dette Punkt, og benægtede ikke alt det, jeg videre havde udviklet om denne Sag. Han erkendte dermed, at ogsaa dette var rigtigt. Han havde ført Forhandlinger med Vekselerer Schiøler om Muligheden af et indenlandsk Statslaan. Men i saa Tilfælde har han i hvert Fald paa det Tidspunkt erkendt, at der forelaa en saadan Mulighed. Den højtærede Finansminister sagde, at jeg kunde jo bare have set efter, hvad han sagde ved Fremsettelsen af Lovforslagene, jeg kunde bare have gennemlæst Forhandlingerne derom. Det har jeg selvfølgelig ogsaa gjort, skønt jeg huskede dem meget godt; men inden jeg rejste Spørgsmaalet, inden jeg omtalte Spørgsmaalet om Dollarslaanet her i Salen, har jeg selvfølgelig opfrisket min Erindring om disse Ting ved at gennemlæse alle Forhandlingerne. Men den højtærede Ministers Referat af, hvad der skete ved disse Forhandlinger, var meget ufuldstændigt. Jeg kunde godt have mindet om — men jeg vilde ikke bruge mere Tid end nødvendigt —, at Ministeren sagde, at en Del af Laanet skulde bruges til at betale Erstatning til Reparationskommissionen, til Belgien, at altsaa kun for denne Dels Vedkommende gjaldt det, hvad den højtærede Minister har paastaet senere, at det var nødvendigt at optage det i Dollars. Jeg kunde meget godt erindre om, at Ministeren ved Fremsettelsen mindede om de store Kulindkøb, der var foregaaet og havde lagt saa stærk Beslag paa Statens Midler. Jeg kunde ogsaa godt have mindet om — men jeg vilde ikke være saa ondskabsfuld —, at Ministeren føjede til, at nu glædede han sig over disse store Kulindkøb, nu, da der truede en engelsk Kulminstrejke. Men jeg kunde ogsaa — og det vil jeg nu — minde om, hvad der stod i Bemærkningerne til Statslaanslovforslaget, nemlig at det vilde sandsynligvis blive nødvendigt at udbetale denne Sum til

Belgien i Dollars, og endvidere, at det vilde være forbundet med Vanskeligheder at optage et indenlandsk Statslaan. Altsaa, endnu da Bemærkningerne til Lovforslaget forelægges os, er det ikke en Umulighed at optage Laanet her i Landet og ikke sikkert, at Pengene skal betaales i Dollars. Jeg kunde for øvrigt paa dette Punkt henvisse til det ærede Medlem Hr. Pürschels Udvikling i Lørdags, hvor han om denne Sag sagde meget, som jeg er enig med ham i. Jeg er kun en lille Smule betænkelig ved at gøre det, fordi det nogle Gange har vist sig, at hvis jeg paa et enkelt Punkt kommer til at blive enig med det ærede Medlem, bliver han saa ængstelig ved denne Enighed, at han bliver tilbøjelig til at løbe fra, hvad han har sagt. Jeg maa da udvikle det for egen Regning — det skal ske meget kort — og altsaa for saa vidt gentage, hvad det ærede Medlem Hr. Pürschel har sagt — jeg siger det kun noget stærkere. Efter disse Forhandlinger mellem den højtærede Finansminister og Vekselerer Schiøler fulgte der jo mere, og Ministeren benægtede intet af, hvad jeg havde fremført. Der fulgte jo dette, at Hr. Schiøler fik overdraget at udarbejde en Plan til et saadant indenlandsk Statslaan, og at han ogsaa gjorde det, at han foreslog en Udskrivning paa Rederierne mod Statsobligationer amortisable i 30 Aar, og at denne Plan blev forelagt Finansministeren, at den i den Form ikke tiltalte Finansministeren, men at han ønskede udarbejdet en Plan om et indenlandsk Laan i en anden Form, at dette ogsaa skete, og at der paa det Tidspunkt var Penge nok. Det er aldeles ikke rigtigt, hvad Ministeren siger, at Rederierne skulde bruge overmaade store Midler til at retablere deres Handelsflaade, alt det er aldeles ikke rigtigt, der var netop rigeligt Penge paa det indenlandske Marked den Gang. Saaledes var Stillingen, men det, som han kaldte et Tvangslaan, passede ham ikke, han vilde have en anden Form, og da saa denne Form blev forelagt ham, saa hørte man ikke mere fra ham. Men samtidig meddelte Direktør Ringberg i Landmandsbanken de Vekselerere, som interesserede sig for det indenlandske Statslaan, at deres Kasselaan i Landmandsbanken vilde blive opsagt, hvis de fortsatte med denne Interesse. Alt dette har jeg fremdraget, alt dette staaer fast ved Ministerens Udtalelser forleden. Det var altsaa ingenlunde givet, at Pengene til Belgien skulde udbetales i Dollars, men der sad i Paris en Mand, som baade ordnede det udenlandske Statslaan og tillige var stærkt medvirkende